

**Наукове об'єднання
«ECONOMICS»**

**МІЖНАРОДНА
НАУКОВО–ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ**

**«ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ
ТА МЕНЕДЖМЕНТ:
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ»**

22-23 березня 2013 року

**МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО–ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ**

**«ЭКОНОМИКА, ФИНАНСЫ
И МЕНЕДЖМЕНТ:
ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ РАЗВИТИЯ»**

22-23 марта 2013 года

ЧАСТИНА I

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Економіка, фінанси та менеджмент: проблеми та шляхи розвитку».

Розглядаються загальні питання економіки, питання фінансової та грошово-кредитної системи, обліку, аналізу та аудиту, економіки організації підприємства та інше.

Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Е 40

Економіка, фінанси та менеджмент: проблеми та шляхи розвитку: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Сімферополь, 22-23 березня 2013 року): У 2-х частинах / Наукове об'єднання «Economics». – Сімферополь: НО «Economics», 2013. Ч. 1 – 120 с.

Економика, финансы и менеджмент: проблемы и пути развития: сборник материалов международной научно-практической конференции (г. Симферополь, 22-23 марта 2013 года): В 2-х частях / Научное объединение «Economics». – Симферополь: НО «Economics», 2013. Ч. 1 – 120 с.

ББК 65.050
УДК 338.24

ЗМІСТ

СЕКЦИЯ 1. ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ МЫСЛИ

Батістова О.І. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ.....	6
Стецюк С.С. ПРИБУТОК ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ: ТРАКТУВАННЯ СУТНОСТІ В СВІТЛІ ЕВОЛЮЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ.....	8

СЕКЦИЯ 2. МИРОВОЕ ХОЗЯЙСТВО И МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ

Неізнєстна О.В., Бойко К.В. СПЕКУЛЯТИВНІ ОПЕРАЦІЇ НА МІЖНАРОДНОМУ ВАЛЮТНОМУ РИНКУ ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЇХ ОБМЕЖЕННЯ.....	12
Бойцун О.И. ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	13
Далєвська Н.М. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В КОНТЕКСТІ ПРИНЦИПІВ ЛЕГІТИМАЦІЇ БАЗОВИХ ЦІННОСТЕЙ СВІТОВОГО ІНТЕГРАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	14
Шварц О.В., Коваленко А.І. SWIFT В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	16
Шварц О.В., Косєнкова К.В. СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ.....	19
Крамарєнко Р.М. РАЗВИТИЕ МЕГАПОЛИСОВ В ГЛОБАЛИЗАЦИОННОМ ИЗМЕРЕНИИ.....	22
Шварц О.В., Крючкова С.М. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СВОП-КОНТРАКТУ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ВАЛЮТНИМ РИЗИКОМ БАНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	23
Малахова Л.В. ВТРАТИ ПРОДОВОЛЬСТВА В РЕГІОНАХ СВІТУ ЯК ОДНА З ПЕРЕДУМОВ ВИНИКНЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ КРИЗИ.....	25
Мацько М.О. РОЛЬ ПОЛІТИКИ ПОПУЛІЗМУ В ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНИ.....	27
Негода А.В. УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ ЧИ МИТНИЙ СОЮЗ: ЕНЕРГЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ.....	30
Шварц О.В., Олійник Х.О. БАНКІВСЬКІ ПЛАТІЖНІ КАРТКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ.....	32
Пачковська Н.В. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	34
Шєвчук О.О. ОПТИМІЗАЦІЯ ВИБОРУ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ КОРПОРАЦІЇ.....	38

СЕКЦИЯ 3. ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНЫМ ХОЗЯЙСТВОМ

Бабух І.Б. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МІСТ, ЯК СКЛАДОВА РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	41
Коломієць М.І. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ	42
Скиба М.В. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА	44
Скрипніченко О.П., Завалій Д.С. ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ	46
Смірнова К.В. СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ – ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ТУРИСТИЧНА ГАЛУЗЬ	49
Дмитрієва В.А., Фомкіна К.О. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО РЕТЕЙЛУ	52
Шенцов Д.В. ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ОЛІЄ ЖИРОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ	55

СЕКЦИЯ 4. ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯМИ (ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ)

Гарафонов О.І. РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ – НАПРЯМ ПРОВЕДЕННЯ ЗМІН В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	58
Григор'єва Ю.М. СУЧАСНИЙ ОГЛЯД ПРОБЛЕМ КРЕДИТУВАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ – ПІДПРИЄМСТВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ	61
Денисенко А.В. КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ: ОСОБЛИВОСТІ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ	62
Шкляр В.В., Ковбатюк М.В. СКЛАДОВІ МЕХАНІЗМУ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ	64
Максимович Ю.И. МЕСТО И РОЛЬ ОБОРОТНЫХ АКТИВОВ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОИЗВОДСТВЕННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ	67
Матвійчина М.Б. СТРУКТУРНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ ЗРОСТАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ	69
Остапенко Р.М. ЕКОНОМІЧНА ДІАГНОСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	71
Стрілок І.І. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ РЕЙТИНГОВИХ ОЦІНОК	73
Сардак С.Э., Тертышная О.О. ФОРМИРОВАНИЕ РАЦИОНАЛЬНОЙ МОТИВАЦИОННОЙ СРЕДЫ НА ПРЕДПРИЯТИИ	76
Ярмош В.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ	77

СЕКЦИЯ 5. РАЗВИТИЕ ПРОДУКТИВНЫХ СИЛ И РЕГИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА

Букало С.С. САМООРГАНИЗАЦІЯ БІЗНЕС СРЕДИ В ГОРОДЕ	82
Габрель М.С. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТА РЕЗЕРВИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕНЕРГОНОСІВ В ПРОМИСЛОВОСТІ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ	84
Луцків О.М. ТЕНДЕНЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ЗМІН У РЕГІОНІ	87
Наконечна К.В. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В АГРАРНІЙ СФЕРІ	90
Орленко О.В. ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ В ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНІЙ ТА РЕГІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ ЩОДО КРУП'ЯНОЇ ГАЛУЗІ	92
Салівончик О.М. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ	94

СЕКЦИЯ 6. ИННОВАЦИИ И ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

Корнєєв А.В., Натальченко Д.А. АКТИВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	97
Малыгон Ю.А. СТРАХОВАНИЕ РИСКОВ ПРОЕКТНОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ СТРОИТЕЛЬСТВА НЕДВИЖИМОСТИ	99
Сашак О.І. ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ	101
Степанчук І.П. РЕГІОНАЛЬНА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ОДИН З ГОЛОВНИХ ЧИННИКІВ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ	103
Тишкунь А.О. СУЧАСНИЙ СТАН СТРАХОВОГО РИНКУ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО РОЗВИТКУ	106

СЕКЦИЯ 7. ЭКОНОМИКА ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ И ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

Гринчук Ю.С. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ВИРОБНИЧО-МЕЛІОРАТИВНІ ЗАХОДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ СТРУКТУРНИХ ЗМІН	109
Жавнерчик О.В. ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗРУШЕНЬ	111

СЕКЦИЯ 8. ДЕМОГРАФИЯ, ЭКОНОМИКА ТРУДА, СОЦИАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА И ПОЛИТИКА

Білоусова А.В. РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ	114
Gavrilenkova A.V. INTELLECTUAL CAPITAL: A HUMAN RESOURCES PERSPECTIVE	117

забезпечити процес кооперації особистих селянських господарств із сільськогосподарськими підприємствами.

Література:

1. Агрпромиловий комплекс України – стан, тенденції та перспективи розвитку. Інформаційно – аналітичний збірник (вип. 6) / [Ред. кол. П.Т. Саблук, М.Я. Дем'яненко, О.М. Шпичак]. – К.: ІАЕ УААН, 2002. – 647 с.
2. Бабенко А.Е. Державне регулювання та підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств / А.Е. Бабенко // Економіка АПК. – 2009. – № 8. – С. 51-58.
3. Васильєва Л.М. Об'єктивна необхідність державного регулювання аграрного сектору економіки / Л.М. Васильєва // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – №15 (серп.). – С. 96-99.
4. Верховод І. Структурні зрушення зайнятості населення України в контексті соціалізації сфери праці / І. Верховод // Україна: аспекти праці. – 2011. – № 2. – С. 18-25.
5. Дем'яненко М.А. Державна підтримка як фактор забезпечення конкурентоспроможного аграрного виробництва / М.А. Дем'яненко // Економіка АПК. – 2009. – № 9. – С. 3-9.

Орленко О.В.

*кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри «Фінанси і кредит»
Міжнародного університету бізнесу і права
м.Херсон, Україна*

ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ В ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНІЙ ТА РЕГІОНАЛЬНІЙ ПОЛІТИЦІ ЩОДО КРУП'ЯНОЇ ГАЛУЗІ

Аграрна політика держави як складова економічної політики, спрямована на удосконалення економічних відносин шляхом регулювання функціонування сільського господарства, відіграє дедалі зростаючу роль в розвитку останнього.

Досвід ринкових відносин у розвинутих країнах переконує, що закономірністю розвитку ринкової економіки в аграрній сфері є посилення свідомого цілеспрямованого впливу держави на функціонування ринкового механізму при одночасному підвищенні важливості цього впливу [1, с. 37]. Про велике значення державного впливу свідчать дані, що субсидії в тій чи іншій формі становлять майже половину вартості сільськогосподарської продукції в Європі і понад 35% – у США. Проте посилення відносної ролі аграрної політики порівняно з ринковим механізмом не слід розглядати як односторонній процес, а швидше як єдність об'єктивної трансформації їх функцій у розвитку аграрної економіки.

Розглядаючи розвиток круп'яної галузі – частину аграрного сектору, як результат діалектичної взаємодії двох вказаних детермінантів, слід звернути уваги на одну методологічну особливість аналізу причин сучасної кризи. Так, серед таких причин вказуються недооцінка важливості своєчасного відпрацювання офіційної аграрної політики держави, нечіткість державної політики стосовно побудови нового суспільного устрою на селі, недосконалість організації державного управління реформуванням аграрних відносин.

Узагальнюючи причини такого порядку, можна стверджувати, що одним з факторів кризи є відсутність або неналежна відпрацьованість впливу держави на ринковий механізм в круп'яній галузі. Безпосередньо цей фактор дійсно набуває форми неспроможності окремих посадових осіб здійснити оптимальний, науково обґрунтований вплив на соціально-економічні процеси на селі.

Водночас ситуацію, що склалася з аграрною кризою, можна інтерпретувати і зворотним чином: причиною кризи є недосконала адаптованість сільського

господарства до функціонування в ринкових умовах. Про це свідчить багато фактів як в нашій країні, так і в економіці розвинутих країн [2, с. 145].

У розвинутих країнах недостатня адаптованість сільського господарства до ринкових умов проявляється в необхідності постійної підтримки цін і доходів товаровиробників, яка, до того ж, дедалі закономірно стає більш обтяжливою для бюджету і такою, що формує неправильну мотивацію товаровиробників стосовно реального попиту на їх продукцію. [4, с. 52] Отже, загострення кризових явищ у круп'яній галузі можна пояснити відсутністю чіткої аграрної політики, але враховуючи подвійну детермінацію ефективності його розвитку, таке пояснення слід доповнити неоптимальністю ринкових відносин стосовно сільського господарства, або недостатньою адаптованістю останнього до ринкових відносин.

В рамках пропонованого методологічного підходу стосовно «двофакторного» розгляду ефективності функціонування аграрного сектору надмірна централізація господарської діяльності і недостатній захист її суб'єктів внаслідок поглиблення нееквівалентності міжгалузевого обміну фактично є однорівневими результатами, незважаючи на фундаментальну економічну різницю між ними. Слід підкреслити, що негативні наслідки неоптимального співвідношення аграрної політики і підприємницької ініціативи проявляються і відчуваються людьми передусім на мікроекономічному рівні.

Двофакторний підхід до аналізу ефективності розвитку круп'яної галузі пояснює кризові явища в ньому неоптимальністю співвідношення зазначених факторів, а необхідність залучення держави як невід'ємного фактора процесу зумовлюється певним ступенем взаємної невідповідності особливостей сільського господарства і ринкової моделі міжсуб'єктних економічних відносин. Недостатній розвиток та недостатній рівень ефективності аграрного виробництва, низький рівень соціального захисту селян спричинені не тим, що останні не хочуть або не вміють організувати виробництво, а тим, що результати їх праці оцінюються неадекватно їх реальній суспільній цінності.

Враховуючи, що сільське господарство займає технологічну проміжну роль в міжгалузевому комплексі, ця неадекватна оцінка набуває форми нееквівалентності міжгалузевого обміну. Причиною незбалансованості міжгалузевого обміну, як встановлено вище, є галузева специфіка сільського господарства. [3, с. 34] Важливо підкреслити два методологічні аспекти аграрної політики. По-перше, вона зумовлена галузевою специфікою сільського господарства; по-друге, оскільки ця несприятлива для нього в умовах ринкових відносин специфіка проявляється в процесі міжгалузевої взаємодії, то обґрунтовано говорити про пріоритетну міжгалузеву спрямованість аграрної політики, тобто сутність останньої є регулювання міжгалузових відносин.

Якщо перший аспект так чи інакше стосується будь-якого різновиду економічної політики держави, то другий вже специфічний для сільського господарства, оскільки головні проблеми розвитку інших галузей, особливо капітале- і наукомістких, можуть полягати передусім у внутрішній сфері організації виробничого процесу, а не в упорядкуванні їх відносин з іншими галузями. Таким чином, визначальною предметною сферою аграрної політики в питаннях розвитку є регулювання міжгалузових відносин, збалансування процесу взаємодії круп'яної галузі з іншими галузями.

Регулювання міжгалузових відносин є складним поняттям, яке в різних аспектах охоплює як державне регулювання, так і природне поглиблення вертикальних відносин в міжгалузевому комплексі, здійснюване через розвиток саморегулювуваних організацій товаровиробників. У тому розумінні, в якому їх можна віднести до регулювання міжгалузових відносин, вони мають відношення до аграрної політики.

Однак в даному випадку очевидно, що ці процеси не є однорівневими складовими політики. Враховуючи, що однією з ознак регулювання є домінування цілого над частиною, до активної складової аграрної політики слід віднести державне регулювання міжгалузових відносин.

Узагальнюючи розгляд механізмів здійснення аграрної політики в розвинутих країнах, зазначимо, що безпосередня підтримка доходів товаровиробників у формі підтримки єдиним є необхідним та закономірним, але не стратегічним засобом досягнення еквівалентності міжгалузевих відносин. По-перше, існує низка важелів опосередкованого впливу на доходи, які не супроводжуються негативними мотиваційними наслідками, властивими для прямих державних платежів.

Література:

1. Кириченко О. А. Фінансово-економічні механізми інноваційно-інвестиційного розвитку України: [Монографія]/ О. А. Кириченко, С. А. Єрохін та інші. – Київ, НАУ, 2008 – 345с.
2. Ковальчук Т.Т. Актуалітети політики розвитку / Т.Т. Ковальчук, В.К. Черняк, В.Я., Шевчук. – К.: Знання, 2009. – 326 с.
3. Національна стратегія розвитку «Україна – 2015»/ В.М. Гесць, В.П. Семиноженко, Б.С. Кваснюк. – К.: Український форум 2008. – 74 с.
4. Соскін О.І. Визначення національної економічної моделі України: порівняльний аналіз можливих альтернатив/ О.І. Соскін// Актуальні проблеми економіки – №1(103). – 2010. – с. 47-55.

Салівончик О.М.
здобувач

Луцького національного технічного університету
м. Луцьк, Волинська область, Україна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ

В Україні необхідність і потреба в розвитку інфраструктури викликана такими факторами: соціальною спрямованістю розвитку економіки; формуванням нової моделі економіки, зростанням ролі всіх видів власності; кон'юнктурою ринку товарів, робочої сили, що сприяє зростанню попиту на інфраструктурні послуги; торгівлею засобами виробництва; реалізацією принципів регіонального управління в рамках єдиного економічного простору країни [1, с.78]. Більшість економістів розглядають інфраструктуру на загальнодержавному рівні. На наш погляд формування та розвиток інфраструктури повинні бути як інтегрованими в цілому на загальнодержавному рівні, так і диференційованими за регіональними інфраструктурними ланками.

Отже в основі визначення сутності поняття інфраструктури регіону сконцетровано такі ознаки:

- сукупність об'єктів соціальної інфраструктури;
- сукупність послуг, що надають об'єкти соціальної інфраструктури;
- сукупність галузей соціальної сфери.

Зважаючи на вище окреслені ознаки, під інфраструктурою регіону будемо розуміти сукупність об'єктів певного виду діяльності (галузі), які шляхом надання соціальних послуг дозволяють забезпечити соціальні потреби населення регіону.

Вивченням сутності соціальної інфраструктури вчені почали інтенсивно займатись у 70-х роках 20 століття. Спочатку її ототожнювали зі сферою послуг. В умовах сьогодення ці поняття чітко розмежовані. Відставання у розвитку соціальної інфраструктури негативно позначається не лише на параметрах економічних перетворень, але і недостатньо проявляється на збереженні генфонду нації, в розвитку суспільного розуму і суспільного інтелекту держави, а значить адміністративного району також [1, с.109]. Як показав досвід господарювання високо-розвинутих країн, ринок самотужки не спроможний ефективно розвивати соціальну інфраструктуру регіону. Політика державного

невтручання неминуче призводить до наростання різного роду протиріч, здатних зруйнувати цілісність національної економіки і суспільства [1, с.109].

Наприкінці 90-х ХХ ст. зросла роль соціальної інфраструктури у вдосконаленні пропорцій та формуванні якісних факторів суспільного відтворення, розширенні масштабів економічної діяльності, розвитку головної продуктивної сили суспільства – людини. На частку послуг, які надають об'єкти соціальної інфраструктури, в Україні припадає до 1/4 загального обсягу споживання матеріальних благ і послуг. Від рівня її темпів розвитку і с багатьох в чому залежать створення оптимальних умов побуту, праці та відпочинку, зміцнення здоров'я, підвищення культурно-освітнього та професійно-кваліфікаційного рівнів населення.

Спільна ознака та необхідна вимога до створення й функціонування соціальної інфраструктури – встановлення певних мінімальних термінів служби та проектної величини об'єктів (невеликі споруди досить часто неефективні), а також мінімальної концентрації інфраструктурних споруд. Ступінь розвиненості соціальної інфраструктури – показник особливостей конкретного господарства та важливий фактор розміщення промисловості.

Соціальна інфраструктура є одним з найважливіших чинників суспільного виробництва: відставання у рівні розвитку соціальної інфраструктури має негативні наслідки, суттєво знижується активність населення, незадовільно проявляється на відновленні робочої сили території [2, с.21].

В сучасних умовах проблемам дослідження розвитку соціальної інфраструктури присвячені праці таких видатних науковців, як Данилишин Б.М., Долішній М.І., Дорогунцов С.І., Гесць В.М., Євдокименко В.К., Коломийчук В.С., Куценко В.І., Новіков В.М., Орлатий М.К., Остафійчук Я.В., Прокопа І.В., У.Я., Садова Прокопишак К.В., Семів Л.К., Стеченко Д.М., Удовиченко В.П., Чернюк Л.Г. та ін.

Існує декілька підходів до трактування змісту соціальної інфраструктури. Так, Данилишин Б.М., Куценко В.І. під соціальною інфраструктурою розуміють комплекс об'єктів, які створюють загальні умови функціонування суспільного виробництва і життєдіяльності населення, формування фізичного та інтелектуального розвитку суспільно активного індивіда [3, с.59].

У дослідженнях вказаних авторів окреслені підходи до визначення сутності, становлення соціальної інфраструктури та розміщення її об'єктів. Разом з тим потребує глибших досліджень висвітлення аспектів розвитку соціальної інфраструктури на рівні регіону в умовах побудови соціально орієнтованої ринкової економіки.

Формування збалансованого і цілісного розвитку соціальної інфраструктури регіону, з врахуванням взаємообумовленості елементів соціальної інфраструктури, з врахуванням різних меж та складових «соціального добробуту», з недопущенням невиправних соціальних руйнувань або таких, що потребують для свого відновлення дуже великих зусиль і тривалого часу, повинно відбуватись з точки зору забезпечення соціальної безпеки. Тобто забезпечення високої якості послуг населення виступає як індикатор соціальної безпеки регіону.

Отже, можна зробити висновок, що існує 3 основних підходи до трактування змісту соціальної інфраструктури:

- сукупність об'єктів, що створюють передумови для життєдіяльності населення;
- сукупність послуг, спрямованих на надання соціальних благ;
- забезпечення соціальної безпеки.

Таким чином, соціальна інфраструктура регіону – це сукупність об'єктів різних сфер економічної діяльності, функціонування яких спрямоване на задоволення соціальних потреб регіону, що дозволить забезпечити безпечний розвиток населення регіону в цілому.

Отже, соціальна інфраструктура, безпосередньо впливаючи на спосіб життя людей, відіграє важливу роль у формуванні життєсприйняття людини [4, с.16]. При цьому у людей збільшується значущість місць з високим соціально-

Наукове видання

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН

*збірник матеріалів міжнародної
науково-практичної конференції*

Українською, російською та англійською мовами

Видано в авторській редакції

ЧАСТИНА I

Адреса для листування: 49107 м. Сімферополь, а/с 376
телефон +38 (066) 789 81 25
E-mail: office@economics.crimea.ua

Підписано до друку 26.03.2013. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Друк на дуплікаторі.

Умовно-друк. арк. 8,95. Тираж 100. Замовлення № 2603.

Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Надруковано у поліграфічному центрі
Наукового об'єднання «ECONOMICS»
Тел. +38 (066) 789 81 25